

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z wniosku W. D.
przy uczestnictwie K. D.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym 28 grudnia 2022 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki
od postanowienia Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim
z 9 lipca 2020 r., sygn. akt II Ca 404/19,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od uczestniczki postępowania K. D. na rzecz wnioskodawcy W. D. kwotę 2717 (dwa tysiące siedemset siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania

przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z 9 lipca 2020 r. (sygn. akt V Ca 1724/20) uczestniczka postępowania K. D. oparła wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przesłance określonej przez art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi bowiem wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Do wykazania oczywistej zasadności skargi powinno wystarczyć jedno konkretne twierdzenie, jedna stanowcza, przekonująca od razu teza, wskazująca racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu. Na tym właśnie polega „oczywista” zasadność środka zaskarżenia w rozumieniu przyjętym w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19, nie publ.). Tych wymogów nie spełniła skarżąca powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w zakresie ustalenia wartości majątku wspólnego. Skarżąca twierdzi, że dla potrzeb orzekania w sprawie przyjęto wadliwą metodę wyceny nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinnym przy ulicy [...] w P.. W jej ocenie – w związku z przyjętym sposobem wyceny – wartość nieruchomości nie była ustalona na dzień orzekania, co stanowiło naruszenie art. 567 § 3 w zw. z art. 684 k.p.c. Odnosząc się do tak ujętej argumentacji wniosku o

przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w pierwszej kolejności wskazać należy, że ta w swej istocie sprowadza się do – niedopuszczalnej ze względu na brzmienie art. 398³ § 3 k.p.c. – próby kwestionowania ustaleń faktycznych stanowiących podstawę dla orzekania przez Sąd drugiej instancji. Jednocześnie zaznaczyć należy, że akt sprawy wynika, iż na etapie postępowania drugoinstancyjnego doszło do złożenia przez biegłego sądowego uzupełniającej opinii, w której *im meritem* biegły odniósł się do zmian w wartości nieruchomości położonej w P. przy ulicy [...] poprzez wskazanie, że wartość stosownej nieruchomości w 2020 r. wzrosła

o 15% względem wartości określonej w opinii przedłożonej w 2017 r. (protokół z rozprawy apelacyjnej z 9 lipca 2020 r., k. 650-651). Ponadto z protokołu rozprawy apelacyjnej z 9 lipca 2020 r. wynika, że pełnomocnik skarżącej uczestniczki za prawidłowe uznał, iż wartość spornej nieruchomości w 2020 r. wzrosła o 15%, zaś ostatecznie – wobec odmiennego stanowiska pełnomocnika wnioskodawcy - pełnomocnik uczestniczki przyznał, że wartość nieruchomości wzrosła o 12,5% względem wartości określonej przez biegłego w opinii z 2017 r. Oznacza to, że przyjęta przez Sąd Okręgowy w postanowieniu z 9 lipca 2020 r. wartość nieruchomości położonej w P. przy ulicy [...] w kwocie 668 265 zł uwzględniała wzrost o 15% w stosunku do wartości wskazanej przez biegłego w opinii z 2017 r. Stosowne ustalenie Sądu Okręgowego odpowiadało przy tym stanowisku wyrażanemu przez pełnomocnika skarżącej (okoliczność przyznana przez pełnomocnika skarżącej na rozprawie apelacyjnej z 9 lipca 2020 r.). W związku z tym całkowicie bezzasadne jest ferowanie na etapie postępowania kasacyjnego twierdzenia, że Sąd Okręgowy w sposób wadliwy ustalił wartość spornej nieruchomości.

O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie może także przemawiać zarzut skarżącej naruszenia art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 i art. 382 k.p.c. w zw. z art. 149 i art. 156 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm. – dalej: „u.g.n.”) poprzez brak potwierdzenia aktualności operatu szacunkowego przez rzeczoznawcę majątkowego. Wskazać bowiem należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmowane jest stanowisko, iż wykorzystanie przez sąd opinii

biegłego, mimo braku wymaganej art. 156 ust. 4 u.g.n. klauzuli aktualizacyjnej, nie stanowi automatycznie podstawy do uchylenia orzeczenia, które zostało wydane z naruszeniem tego przepisu. Podstawę skargi kasacyjnej stanowi bowiem naruszenie przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.). Oznacza to nie tylko konieczność potwierdzenia bezpośredniego bądź pośredniego wpływu uchybienia na rozstrzygnięcie, ale i wykazania, że były to uchybienia tego rodzaju lub wystąpiły w takim natężeniu, iż ukształtowały lub mogły ukształtować treść zaskarżonego orzeczenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 maja 2019 r., I CSK 223/18, nie publ., z 20 grudnia 2018 r., III CSK 164/18, nie publ. oraz z 14 maja 2021 r., II CSKP 39/21, nie publ.). Tymczasem skarżąca nie wskazuje jakie znaczenie owe uchybienie miało na prawidłowość rozstrzygnięcia przyjętego przez Sąd Okręgowy w postanowieniu z 9 lipca 2020 r. (zwłaszcza wobec przeprowadzenia na rozprawie apelacyjnej w dniu 9 lipca 2020 r. dowodu z uzupełniającej opinii biegłego odnoszącego się do kwestii zmian w wartości nieruchomości położonej w P. przy ulicy [...]). Dotyczy to także zarzutu skargi, że Sąd drugiej instancji mylnie utożsamiał pojęcie „składu” i „stanu” majątku wspólnego, stwierdzając, że ustalenie stanu i wartości nieruchomości powinno być dokonane na chwilę ustalania wspólności majątkowej, co było niezgodne z uchwałą Sądu Najwyższego z 23 lutego 2018 r., III CZP 103/17. Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynika, w jaki sposób stanowisko Sądu Okręgowego mogło wpłynąć na dokonanie wadliwych ustaleń w sprawie w sposób niekorzystny dla uczestniczki postępowania.

W świetle zakazu kwestionowania ustaleń faktycznych w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 k.p.c.) za całkowicie nieuzasadnione należało uznać także twierdzenia skarżącej dotyczące rozliczenia nakładów na remont mieszkania uczestniczki, gdyż takowe mają wyłącznie charakter polemiczny z ustaleniami faktycznymi Sądu drugiej instancji, którymi Sąd Najwyższy jest związany na etapie postępowania kasacyjnego (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Podobnie należy ocenić prezentowane przez skarżącego w skardze kasacyjnej stanowisko wskazujące na konieczność rozliczenia nakładów poczynionych przez uczestniczkę na pokrycie wkładu do spółki cywilnej, której współnikiem był wnioskodawca. Z uzasadnienia

postanowienia z 9 lipca 2020 r. wynika bowiem, że Sąd Okręgowy ustalił, że wkład do spółki cywilnej nie pochodził z majątku wspólnego, a tym samym nie podlegał rozliczeniu w ramach postępowania o podział majątku wspólnego (uzasadnienie postanowienia Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z 9 lipca 2020 r., s. 19).

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego - na stosowany wniosek zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną - orzeczono na podstawie 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ i 13 § 2 k.p.c. oraz z uwzględnieniem przepisów § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 4 ust. 1 pkt 8 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r, poz. 1800 ze zm.).

[as]

I.n